

2024-02-20

Klara Dryselius: Studenternas bostadssituation måste tas på allvar

Bostadsbristen för studenter är en fråga som tyvärr alltid är aktuell för Sveriges förenade studentkårer, SFS. Det finns cirka 100 000 studentbostäder för drygt 400 000 studenter att dela på – en ekvation som inte går ihop.

Du har ställt in siktet. Du vet precis vilken utbildning du vill studera och var du vill göra det. Du är ute i god tid och ställer dig i en bostadskö. Du sitter och äter frukost i solen och tänker på allt som väntar när det plingar till i telefonen. Antagningsbeskedet. Du har blivit antagen, lycka! Och sedan – som en kalldusch – frågan "Vart ska jag bo?". Följ med på korta resor med oss om hur det kan se ut under den tiden som ska vara fylld av glädje och hoppfullhet.

Scenario 1: Du letar runt, ställer dig i köer, ringer hyresvärdar. Det visar sig vara svårt att få bostad. Jättesvårt. Kursstart närmar sig. Lyckan ersätts sakta men säkert, dag efter dag med en tung, kall och hård sten i magen. "Vart ska jag bo?" Det är en vecka kvar men du bestämmer dig för att chansa, åker till din nya studieort och tar in på vandrarhem så du kan vara med på kursuppropet och insparken. Du tänker att det löser sig, det går säkert lättare när du är på plats. Men det gör det inte. Vandrarhem blir dyrt i längden, du sover istället på en kurskamrats soffa. Letar vidare.

Scenario 2: Förstahandskontrakt verkar vara ouppnåeligt i din studentstad och du har istället lyckats få tag på ett andrahandskontrakt till en lägenhet. Hyran är dock väldigt hög, den äter upp nästan hela ditt studiemedel. Du hittar ett extrajobb. Det fungerar bra ett tag, men det är ibland ändå svårt att ha råd med mat den sista veckan på månaden, så du skaffar dig ett extrajobb till. Du får svårt att fokusera på studierna, men lyckas lära dig tillräckligt mycket för att nått och jämnt bli godkänd på kurserna. Du sover för lite, pusslet av jobb och studier går knappt ihop. Du mår sämre och sämre. Bostadsbidrag vågar du inte söka, din inkomst varierar från månad till månad och i slutet av året finns en stor risk att du blir återbetalningsskyldig.

Scenario 3: Du väljer att studera på ett lärosäte i en stad där det visserligen går ganska enkelt att hitta en studentbostad med förstahandskontrakt, men hyran är hög, och i nästa hyresförhandling höjs den mer än vad du hade räknat med. Pengarna räcker inte till, trots att du har fått beviljat bostadsbidrag. Enda sättet att få ekonomin att gå runt är genom att börja arbeta extra. Studieprestationen sjunker, vilket den brukar göra för studenter som arbetar under studierna, men det går i alla fall att hålla sig över ytan – tills du får ett beslut om återbetalning av bostadsbidrag från Försäkringskassan, eftersom din inkomst blev mer än du först beräknat.

Hur kan det sluta för alla dessa studenter? Risken är stor att de till slut ger upp, hoppar av utbildningen och åker hem. Studiedrömmen får förbli en dröm.

SFS har sedan 2009 släppt en årlig bostadsrapport där vi kartlägger bostadssituationen för Sveriges studenter. Genom kartläggningen kan vi se att studenter har haft en svår bostadssituation under en längre tid, och i rapporten från 2023 kan vi se att bara 15,6 procent av Sveriges studenter uppskattas bo på en ort med en god bostadssituation. Stanna till och känn på den siffran en stund. Är det inte upprörande?

I vår senaste [bostadsrapport](#) presenterar vi tre förslag för en minskad bostadsbrist:

- Statlig stimulans för byggandet av studentbostäder, så att fler bostäder med en rimlig hyra kan byggas.
- Reformera bostadsbidraget och inför ett månadsbaserat system för inkomstprövningen, så att fler vågar söka det och färre blir återbetalningsskyldiga.
- Säkerställ att endast studenter bor i studentbostäderna genom studiekontroller.

Sveriges studenter behöver tillgång till trygga boenden till en rimlig hyra. Vi kan inte kalla oss för en kunskapsnation eller uppnå excellens i högre utbildning om vi inte först kan ge studenter tak över huvudet.

/Klara Dryselius, vice ordförande Sveriges förenade studentkårer

Fråga Lou Insights är en ny redaktionell kanal som riktar sig till den svenska fastighetsbranschen. Vi publicerar regelbundet analyser, krönikor, intervjuer och kommentarer om olika händelser inom branschen, samt viktiga samhällstrender som kan påverka fastighetsaffären som helhet. Vi välkomnar också externa skribenter att dela med sig av relevanta inlägg. Som en oberoende aktör strävar Fråga Lou efter att främja kunskaps- och branschutveckling för att stödja den svenska fastighetssektorn.

